

Szegedi Ítéltábla

Bf.I.466/2020/6.

A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Szegeden, 2021. április 21. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás büntette és más bűncselekmény miatt vádlottl ellen indult büntetőügyben a Kecskeméti Törvényszék 2020. június 22. napján kihirdetett 8.B.488/2018/42. számú ítéletének a fellebbezések folytán felülbírált részét *megváltoztatja* a következők szerint:

A szabadságvesztés tartamát 5 (öt) évre súlyosítja.

A polgári jogi igény érdemi elbírálására vonatkozó rendelkezést mellőzi.

A teljes polgári jogi igény érvényesítését egyéb törvényes útra utasítja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének a fellebbezések folytán felülbírált részét helybenhagyja.

Kötelezi a vádlottat a másodfokú eljárásban felmerült 12.700,- (tizenkettőezer-hétszáz) forint bűnügyi költség megfizetésére az államnak a Kecskeméti Törvényszék Gazdasági Hivatalának felhívása szerint.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság vádlott1 vádlott bűnösségét információs rendszer felhasználásával folytatólagosan elkövetett csalás büntetében [Btk. 375. § (1) bekezdés 1. és 5. fordulat, (4) bekezdés b) pont 2. fordulat] állapította meg, míg az ellene pénzmosás büntette [Btk. 399. § (3) bekezdés b) pont, (4) bekezdés a), b) és c) pont] miatt emelt vád alól felmentette.

[2] A bűnösséget megállapító rendelkezéssel összefüggésben a törvényszék 3 év 6 hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre, 6 év pénzügyi tanácsadói foglalkozástól eltiltásra és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett az előzetes fogvatartásban és a bűnügyi felügyeletben töltött idő beszámításáról, valamint a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról, a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

[3] Ezen felül az elsőfokú bíróság kötelezte vádlott1 vádlottat, hogy az ítélet jogerőre emelkedését követő 15 napon belül kártérítésként fizessen meg az magánfél magánfél részére 60.459.400,- forintot, valamint 150.000 forint le nem rótt illetéket az állam részére. A törvényszék az magánfél neve1 magánfél ezt meghaladó polgári jogi igényének érvényesítését egyéb törvényes útra utasította.

[4] Az elsőfokú ítélettel szemben – a következőkben részletezettek szerint – ellenérdekű fellebbezéseket jelentettek be.

[5] A megyei főügyészség a vádlott terhére, a II. tényállási pontot érintően a felmentő rendelkezés miatt, a váddal egyező, eltérő tényállás megállapítása és a váddal egyezően a folytatólagosan elkövetett pénzmosás büntetében a vádlott bűnösségének kimondása, továbbá súlyosítás, hosszabb tartamú szabadságvesztés büntetés kiszabása végett;

[6] vádlott1 vádlott elsődlegesen a bűnösség megállapítása körében az üzletszerű elkövetésre utalás mellőzésével a cselekmény eltérő minősítése és erre figyelemmel a kiszabott büntetés enyhítése, míg másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítése céljából.

[7] A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség Bf.246/2020/3. számú átiratában az ügyészség fellebbezését a felmentés miatt bejelentett, a vádlott bűnösségének folytatólagosan elkövetett pénzmosás büntetében [Btk. 399. § (3) bekezdés b) pont, (4) bekezdés a), b) és c) pont] történő kimondását célzó részében a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (Be.) 587. § (1)-(2) bekezdése alapján visszavonta, míg a büntetés súlyosítására irányuló részében annak indokaival egyezően fenntartotta.

[8] Indítványozta, hogy az ítéltábla az elsőfokú ítéletet az információs rendszer felhasználásával folytatólagosan elkövetett csalás büntette [Btk. 375. § (1) bekezdés 1. és 5. fordulat, (4) bekezdés b) pont 2. fordulat] vonatkozásában a Be. 598. § (2) bekezdése szerinti tanácsulésen, a Be. 590. § (1), (2) és (10) bekezdése alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt teljeskörűen bírálja felül, és annak fellebbezések folytán felülbírált részét változtassa meg, a vádlott szabadságvesztés büntetésének tartamát súlyosítsa, egyebekben az elsőfokú ítéletet hagyja helyben.

[9] vádlott1 vádlott a fellebbezését írásban indokolta, valamint a másodfokú eljárás során a fellebbviteli főügyészség átiratára is tett észrevételt. E beadványaiban egyezően arra hivatkozott, hogy cselekményeit nem rendszeres haszonszerzésre törekedve fejtette ki, mivel célja valójában a korábban elvesztett összegek visszanyerése volt. Így esetében a rendszeres haszonszerzésre törekvés teljesen eltérően értelmezendő, mint azon személyeknél, akik bűnözői életmódra berendezkedve valósítanak meg bűncselekményeket.

[10] Kifejtette továbbá, hogy cselekményei elkövetésére kizárólag a beteges gondolkodása, vagyis játékszenvedélye indította, egyébként a bank számára nem

szándékozott kárt okozni. Hivatkozott arra is, hogy a bank részére átutalt közel 1.400.000 Ft összegnek megfelelő angol fontot, így az okozott kár részben megtérült. Ennek alátámasztásául észrevételéhez mellékelte egy angol nyelvű átutalási bizonylatot is.

[11] Kérte, hogy az ítéltábla a büntetés kiszabása során enyhítő körülményként értékelje a jelentős időmúlást, a bírói engedélyes kényszerintézkedés hatálya alatt töltött hosszú időtartamot, megbánó magatartását, valamint önfeljelentésének tényét. Kiemelte, hogy boldog párkapcsolatban él, párjának 6 éves gyermekét közösen nevelik, emellett gazdasági társaságot is alapított az lakóhely nevében, amely tevékenységéből származó jövedelem fedezetet nyújthat a bank részére visszafizetendő kárösszeg megtérítésére.

[12] Vitatta a fellebbviteli főügyészség átiratában írt azon álláspontot, amely szerint a cselekményeit bizalmi beosztás felhasználásával valósította volna meg. Álláspontja szerint helytálló volt a törvényszék azon következtetése, miszerint e bűncselekmények megvalósítására kizárólag bizalmi munkakörben volt lehetőség, így ezen körülmény súlyosító tényezőként nem vehető figyelembe.

[13] Az ítéltábla a vádlott terhére bejelentett ügyészségi fellebbezést ítélte alaposnak.

[14] A fellebbviteli főügyészségnek az ügyészségi fellebbezés részbeni visszavonására vonatkozó nyilatkozatát is tartalmazó átirata 2020. október 13. napján érkezett az ítéltáblára, így az elsőfokú ítélet felmentő rendelkezése ezen a napon jogerőre emelkedett.

[15] A másodfokú bíróság a Be. 598. § (2) bekezdése, valamint a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készületségről szóló 2020. évi LVIII. törvény (Átm. tv.) 211. § (1)-(2) bekezdése szerint tartott tanácsülésen a Be. 590. § (1), (2), (4) és (10) bekezdése alapján – figyelemmel az ügyészség által bejelentett fellebbezés fentiekben részletezett, a felmentő rendelkezést érintő visszavonása miatt alkalmazandó Be. 590. § (8) bekezdésére – az elsőfokú ítéletnek az információs rendszer felhasználásával folytatólagosan elkövetett csalás büntette [Btk. 375. § (1) bekezdés 1. és 5. fordulat, (4) bekezdés b) pont 2. fordulat] tekintetében bűnösséget megállapító részét az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírált.

[16] Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértés nélkül, a szükséges körben lefolytatta. Tényállásfelderítési kötelezettségének eleget téve az ügy elbírálása szempontjából valamennyi lényeges bizonyítékot beszerezte. Azokat egyenként és összességükben megfelelő terjedelemben értékelte és indokolási kötelezettségének eleget téve kellően részletes, logikailag helytálló, iratszerű indokát adta annak, hogy mely bizonyítékokra alapította az ítéleti tényállást.

[17] Mindezen bizonyítékok körültekintő, gondos mérlegelésével az elsőfokú bíróság túlnyomórészt megalapozott tényállást állapított meg, amelyet az ítéltábla a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja és az Átm.tv. 211. § (2) bekezdése szerint az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma alapján a következők szerint kiegészített, illetve helyesbített:

[18] A törvényszék ítéletének [5] bekezdésében írt bírósági határozat 2011. április 14. napján *kelt* és emelkedett jogerőre, száma helyesen: 11.B.250/2011/17.

[19] Az ítélet [37] és [134] bekezdéseiben írt, a magánfél által bejelentett polgári jogi igény összege helyesen: 60.488.830 Ft.

[20] A vád tárgyává tett cselekmény közvetlen következtében keletkezett kárból 3.600 angol font, az átutalás időpontjában, vagyis 2021. január 26. napján irányadó jegybanki

középárfolyam szerinti 403,50 Ft/1 angol font alapulvételével átszámított 1.452.600 Ft megtérítésre került.

[21] E helyesbítésekkel és kiegészítéssel az elsőfokú ítélet tényállása megalapozottá vált, amely irányadó volt a másodfokú felülbírálat során.

[22] A megalapozott tényállásból az elsőfokú bíróság helyesen következtetett a vádlott bűnösségére, és bűncselekményét a törvénynek megfelelően minősítette.

[23] vádlottl vádlott mind az elsőfokú eljárásban, mind a fellebbezésének indokolásában vitatta, hogy a vád tárgyává tett bűncselekményeket üzletszerűen követte el. Arra hivatkozott, hogy az elkövetéssel célja valójában a korábban elvesztett összegek visszanyerése volt, így esetében nem állapítható meg olyan bűnözői életmód, amely az üzletszerűséget jellemzi.

[24] E vádlotti védekezéssel összefüggésben az ítéltábla a következőkre mutat rá:

[25] A Btk. 459. § (1) bekezdés 28. pontja szerint üzletszerűen követi el a bűncselekményt, aki ugyanolyan vagy hasonló jellegű bűncselekmények elkövetése révén rendszeres haszonszerzésre törekszik.

[26] Az irányadó ítélkezési gyakorlat szerint az üzletszerűség az alanyi oldalon a rendszeres haszonszerzésre törekvést kívánja meg, vagyis azt, hogy az elkövető az ugyanolyan vagy hasonló bűncselekmények véghezvitelét jövedelemszerző forrásnak tekintse. Az üzletszerűség megállapítása szempontjából – alanyi feltételként – annak van jelentősége, hogy a bűncselekményből származó (bármekkora) haszon (saját célú) elérésére törekvésnek egyben át kell fognia az ugyanolyan (vagy hasonló) jellegű bűncselekmény e célból történő ismételt (illetve ismétlődő) elkövetésére vonatkozó akarat-elhatározást is. Ezen szándék megállapítására már következtetési alapot adhat – de nem önmagában – az elkövető életvitele, annak bűnöző jellege, jövedelmi helyzete, illetve a bűncselekményből származó haszon abban betöltött vagy betölteni szándékolt szerepe, aránya (3/2011. BJE indokolás II/B. pont).

[27] Kétségtelen, hogy a vádlott a bűncselekmények elkövetésével elsődlegesen a szerencsejátékon elvesztett pénzösszegek visszanyerésére törekedett. E körülmény azonban csak erősíti azon következtetés helyességét, hogy vádlottl vádlott csalási cselekményeit a rendszeres haszonszerzés végett fejtette ki. A vádlottat törvényesen meg nem illető, és általa szerencsejátékokra fordított pénzeszközök ugyanis jogi értelemben haszonként értékelendők, hiszen azokkal a vádlott a szerencsejáték-szolgáltatást lényegében saját ráfordítás nélkül, a bank pénzét felhasználva vehette igénybe. Az pedig, hogy a bűncselekmények megvalósításával esetlegesen realizált hasznat az elkövető ténylegesen milyen célra (így például a korábbi életvitelének eredményeként előálló veszteségeinek kompenzálására) kívánja fordítani, az üzletszerű elkövetés szerinti minősítés szempontjából már közömbös.

[28] Ahogyan arra a törvényszék is helytállóan utalt ítélete indokolása [105] bekezdésében, jelen ügyben az üzletszerűség megállapításának az sem képezte akadályát, hogy vádlottl vádlottnak nem a bűncselekményekből realizált haszon volt az egyetlen vagy fő jövedelem forrása, mivel a bírói gyakorlat szerint megállapítható az üzletszerűség a tartósság célzatával folytatott, a rendszeres mellékkereset elérésére törekvő jövedelemszerzés esetében is (BH2002. 469. II.).

[29] Kiemeli ezen felül a másodfokú bíróság, hogy az üzletszerűen megvalósított részecselekményeknek a folytatólágosság törvényi egységébe foglalása is megfelelt a büntető anyagi jog szabályainak, mivel egységes a bírói gyakorlat abban, hogy az üzletszerű elkövetés önmagában nem teremt ugyan bűncselekményegységet, azonban a bűncselekménynek minősülő önálló részecselekmények folytatólágosságának törvényi egységét nem zárja ki (37/2007. BK vélemény a) pontja, BH2012. 146. III.).

[30] Mindezek alapján az üzletszerűség fennálltát vitató vádlotti védekezés e minősítő körülmény mellőzéséhez nem vezethetett.

[31] Összességében tehát a törvényszék vádlott1 vádlottnak az I. tényállási pontban írt cselekményeit a törvénynek megfelelően minősítette, az ebben a körben kifejtett indokait az ítéltábla maradéktalanul osztotta.

[32] Az elsőfokú bíróság ítéletének a minősítést érintő jogi indokolása csak annyiban szorult helyesbítésre, hogy a [96] bekezdésben a Btk. 375. § (1) bekezdés *a) pontjára* utalást – minthogy a Btk. hivatkozott bekezdése ilyen pontot nem tartalmaz – az ítéltábla mellőzte.

[33] A büntetés kiszabása körében az enyhítő körülmények közül az ítéltábla mellőzte az elkövetési értékhatár alsó határához közeli elkövetésre utalást, mivel a másodfokú bíróság szerint az okozott kár az értékhatárokon belül az alsó határhoz közelebbi ugyan, de ahhoz nem közeli. A bírói gyakorlat pedig csak utóbbi esetben teszi lehetővé e tényező enyhítő hatásának figyelembevételét (56/2007. BK vélemény III/3. pont).

[34] Az ítéltábla az enyhítő körülmények között a vádlott bűnösségre is kiterjedő, feltárázó jellegű beismerését csak kisebb súllyal értékelte, mivel a vádlott által elkövetett bűncselekményeket a sértett által indított vizsgálat tárta fel, amely pedig nem a vádlott önfeljelentése alapján indult. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a vádlott megbánásának hitelességét tovább árnyalja az is, hogy az elsőfokú eljárásban az okozott kár összegét vitatta, és annak körében sértetti közrehatásra (kárenyhítési kötelezettség teljesítésének elmulasztása) is hivatkozott.

[35] További enyhítő körülményként értékelendő az, hogy az okozott kárból a másodfokú eljárás során 1.452.600 Ft megtérítésre került. Megjegyzi az ítéltábla, hogy ez a bünteteskiszabási tényező azonban gyakorlatilag súlytalan, figyelemmel az okozott kár teljes összegére.

[36] Ahogyan arra a fellebbviteli főügyészség helytállóan utalt átiratában, az ítélezési gyakorlat szerint – minden egyéb körülménytől függetlenül – a vezetői vagy kifejezetten bizalmi beosztás súlyosító körülménynek minősül, ha annak felhasználásával vagy azzal összefüggésben történt a bűncselekmény elkövetése (56/2007. BKv II/8. pont). Az ítéltábla álláspontja szerint vádlott1 vádlottnak a sértettnél betöltött beosztása bizalmi jellegű volt, a bűncselekmények elkövetésére annak felhasználásával került sor, így e tényező további súlyosító körülményként értékelendő. Erre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet [126] bekezdésében a bizalmi beosztással történő elkövetés kapcsán írtakat mellőzte.

[37] Az ítéltábla a vádlott büntetett előéletét nagyobb nyomattal vette figyelembe arra tekintettel, hogy korábban szintén vagyoni elleni bűncselekmény elkövetése miatt volt büntetve.

[38] Egyebekben az elsőfokú bíróság helyesen tárta fel a bűnösségi körülményeket, azonban azok fentiekben írt kiegészítésére és helyesbítésére tekintettel már nem állítható az, hogy az enyhítő körülmények a súlyosító tényezőkkel szemben lényegesen nagyobb számúak, illetve nyomatékúak lennének. Ezért az erre való utalást az indoklás [128] bekezdéséből az ítéltábla mellőzte.

[39] Az így helyesbített és kiegészített bűnösségi körülmények alapján az rögzíthető, hogy az enyhítő és súlyosító tényezők immár egyensúlyban vannak. Az irányadó büntetési tételkeret 5 évtől 10 évig terjedő szabadságvesztés, amelynek középértéke 7 év 6 hónap.

[40] Mindezek alapján a másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a vádlottal szemben kiszabható szabadságvesztés büntetés legkisebb mértéke nem tekinthető túl szigorúnak, így a Btk. 82. § (2) bekezdés *b) pontja* szerinti enyhítő rendelkezés

alkalmazásának esetében nincs helye. Ehhez képest az első fokon kiszabott, törvényi minimumot el nem érő 3 év 6 hónap szabadságvesztés súlyosítása vált szükségessé.

[41] A vádlott bűnösségére is kiterjedő beismerő vallomására, valamint a személyi szabadságot érintő bírói engedélyes kényszerintézkedés hatálya alatt töltött hosszú időtartamra figyelemmel az ítéltábla lehetőséget látott a középértékűtől a vádlott javára történő eltérésre, ezért a szabadságvesztés tartamát a törvényi minimumot jelentő 5 évre súlyosította.

[42] Egyebekben a törvényszék ítéletében a büntetés kiszabása körében kifejtett jogi indokokkal az ítéltábla egyetértett azzal, hogy a közügyektől eltiltás mellékbüntetés meghatározásakor a szabadságvesztés tartamához igazodás nem feltétel, így az elsőfokú ítélet [132] bekezdéséből az erre való utalást a másodfokú bíróság mellőzte.

[43] A járulékos kérdéseknek a Be. 590. § (7) bekezdése szerinti felülbírálata során a másodfokú bíróság észlelte, hogy a törvényszék a polgári jogi igényről – az alábbiakban kifejtendők szerint – nem a perrendi szabályoknak megfelelően rendelkezett.

[44] Megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság a magánfél által bejelentett polgári jogi igény egy részéről – 60.459.400,- forintot, valamint ahhoz kapcsolódó 150.000,- forint illetéket illetően – a vádlottat kötelező rendelkezést hozott, míg további – 29.430,- forintot érintő – részének érvényesítését a Be. 560. § (1) bekezdés l) pontja alapján egyéb törvényes útra utasította.

[45] A Be. 560. § (4) bekezdése szerint a polgári jogi igény érvényesítését egyéb törvényes útra kell utasítani akkor is, ha az 560. § (1) bekezdésben meghatározott okok a polgári jogi igénynek csak valamely részét érintik.

[46] E rendelkezés alapján, mivel a magánfél által bejelentett polgári jogi igény egy része egyéb törvényes útra utasításának van helye, a polgári jogi igény érdemi elbírálására vonatkozó rendelkezést mellőzte, és annak teljes érvényesítését egyéb törvényes útra utasította.

[47] Az elsőfokú bíróság egyéb rendelkezései törvényesek.

[48] A kifejtettekből következik, hogy az ítéltábla az ügyészségnek a vádlott terhére bejelentett fellebbezését ítélte alaposnak, ezért az elsőfokú ítéletnek a fellebbezések folytán felülbírált részét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta, egyebekben azt a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[49] A másodfokú bíróság a Be. 613. § (1) bekezdése alapján – figyelemmel az Átm. tv. 211. § (3) bekezdésére – kötelezte a vádlottat a másodfokú eljárásban felmerült büntügyi költség megfizetésére.

[50] Az ítélet ellen a Be. 615. § (1) és (2) bekezdése alapján fellebbezésnek nincs helye.

Szeged, 2021. április 21.

Dr. Benedek Tibor sk.
a tanács elnöke

Dr. Cserhádi Ágota sk.
előadó bíró

Dr. Hegedűs István sk.
bíró

A Szegedi Ítéltábla Bf.I.466/2020/6. számú ítélete és a Kecskeméti Törvényszék 8.B.488/2018/42. számú ítéletének a fellebbezések folytán jelen ítélettel felülbírált és meg nem változtatott része a mai napon jogerős.

Szeged, 2021. április 21.

Dr. Benedek Tibor sk.
a tanács elnöke